

Photo: Arturo Mari

Lūgšana ciešanās:

Jēzu, Dievišķais Glābējs, caur Bezvainīgo Marijas sirdi es upurēju Tev savas psihiskās ciešanas, fiziskās sāpes un dvēseles mokas par svēto Baznīcu, par priesteriem, par žurnālu „Mīlet viens otru” un tā lasītājiem (pievienojot personiskos lūgumus).

Izlej pār šo pasauli Savas ūzelsīdības straumes. Dod ticību neticīgiem un atbrīvošanu atkarību paverdzinātajiem, rūpējies par ģimenēm, lai tās varētu izvairīties no Jaunā gara lamatām. Samierini laulātos, kuru starpā ir nesaskaņas, dod drosmi vecākiem, lai viņi ar mīlestību pieņem katru ieņemto bērnu un cīnās par katras cilvēka tiesībām uz dzīvību no ieņemšanas brīža līdz dabiskai nāvei. Dod nespēcīgajiem ūzlastību ciešanās vienoties ar Tevi. Dod jauniešiem un bērniem skaidru sirdi, brīvu no atkarībām un gatavu pildīt Dieva gribu.

Kungs, nepieļauj, ka ciešanas man laupa cerību. Stiprini manu ticību, lai tā nenodziest un mīlestību, lai tā nemazinās. Un kad pienāks mana pēdējā stunda, ieved mani Savā valstībā.

Amen

Dieva Vārds ir dzīvs un iedarbīgs

Tas ir pārsteidzošs fakts, ka tekstiem, kas uzrakstīti pirms diviem tūkstošiem gadu, var būt tik liela ietekme uz 21. gadsimta cilvēkiem. „Dieva vārds ir dzīvs un iedarbīgs” (Ebr 4,12), neskatoties uz aizgājušo laiku.

Piedzīvoju to katru dienu: kad es atveru Bībeli un lasu tās vārdus, tie iekļūst visā manā esamībā un pārveido mani. „Vai Mans vārds nav kā uguns, saka Kungs, un kā āmurs, kas sadragā klinti?” (Jer 23,29) Runājot uz mani caur Svētajiem Rakstiem, Dievam bieži vien nākas sagraut manas sirds klintis, lai es saprastu Viņa vārdu: „Tā būs ar manu vārdu, kas iziet no manas mutes un nenāk pie manis nepiepildīts, bet gan dara, ko es esmu gribējis, paveic to, kādēļ es to sūtījis.” (Jes 55,11)

Mans piedzīvojums ar Bībeli aizsākās vairāk nekā pirms 20 gadiem, kad pirmo reizi Dieva Vārds aizskāra manu dvēseli. Es ieticēju, ka šis vārds ir patiess, un nekad es neesmu vīlīes.

Tā nu ir, ka es esmu saprātīgs cilvēks, un man nepatīk pirkst kaķi maisā. Daudzi cilvēki man ir teikuši un dažādās grāmatās esmu lasījis, ka vairāk nekā gadsimta laikā Jaunajai Derībai pievienoti daži jauni fragmenti vai arī ka baznīcāi neērti fragmenti izņemti no tās. Tie ir meli, un to mērķis ir graut uzticību Dieva vārdam: „Vai tiešām Dievs sacīja?” (1Mozus 3,1) Tā kā es neesmu lēttīcīgs, nolēmu izpētīt šo jautājumu.

Par laimi Jaunās Derības teksti tiek pakļauti zinātniskiem pētījumiem, kas skaidri apliecinā, ka teksti nav mainīti. Uzticams pētījums apstiprina Baznīcas ticības depozīta nemainīgumu, kas ir izteikts rakstveida Eņģēlijos. Pēc rūpīgas seno tekstu izpētes izveidots detalizēts apraksts, ko izdevis Bībeles centrs Štugartē. Tas satur informāciju par visām pieejamām Jaunās Derības

manuskriptu atšķirībām. Tas ir *Nestle Aland* darbs, kas saucas *Novum Testamentum Graece* (grieķu Jaunā Derība). Izrādās, ka atšķirību tiešām ir ļoti daudz, bet...

Manuskriptu skaits

Publicēšana senos laikos izskatījās nedaudz citādi, kā tagad. Pirms tika izgudrotas drukāšanas un lēta papīra ražošanas tehnoloģijas, grāmatas tika rakstītas uz pergamenta (speciāli apstrādātas dzīvnieku kailādas) vai uz papīrusa. Pašiem rakstot, materiāli bija ļoti dārgi, turklāt sarežģīti bija arī pārrakstīt tekstus. Šī iemesla dēļ daudzas senos laikos rakstītās grāmatas nav saglabājušās līdz mūsdienām – daži eksemplāri ir pazuduši.

Jaunā Derība ir izcili labi saglabājies senās literatūras dokuments, kam manuskriptu skaita ziņā nav līdzīga. Tas notika tāpēc, ka ticīgiem cilvēkiem Dieva Vārds vienmēr bijis lielākais dārgums, kura izplatīšanā ir vērts ieguldīt laiku un naudu. Tādēļ tagad ▷

Pateicoties desmitiem tūkstošiem seno pārrakstītāju, kā arī simtiem mūsdienu arheologu un valodnieku darbam, mums ir pieejams uzticams zinātniski apstrādāts Jaunās Derības teksts

Toras tīstoklis, no kura lasīja dievkalpojuma laikā

zinātnieku rīcībā ir vairāk nekā 5 tūkstoši papirusu un pergamentu ar Jaunās Derības tekstiem un tikai 50 Aristoteļa darbu manuskriptu eksemplāri un 643 Homēra Iliādas manuskriptu kopijas.

Kā radās tekstu nesakritības?

Protams, 5000 ar roku rakstītās kopijās noteikti parādīsies daudz atšķirību. Ikiens, kas kādreiz pārrakstījis no kāda piezīmes vai rakstījis diktātu, labi zina, kādas kļūdas parādās visbiežāk.

Pētnieki konstatējuši un nosaukuši veselu virkni iemeslu, kādēļ teksti tika pierakstīti citādi nekā lasītie vai dzirdētie. Es

negribu uzskaitīt gudros latīņu nosaukumus un detalizēti apskatīt katru atsevišķu gadījumu. Es tikai apspriedīšu neapzinātās kļūdas un apzinātās nesakritības.

Visbiežākā nesakritība ir dažu burtu vai vārdu dubultošana, vai tieši otrādi – saglabājot vienu burtu vai vārdu divu vietā. Šobrīd nevienu Polijā vairs nepārsteidz tādas paralēlas formas kā Violeta un Violetta, Žaneta un Žanetta, bet šie varianti radušies dubultas deformācijas ceļā. Tāpat ktrs Bībeles lasītājs noteikti pievērsis uzmanību, ka dažreiz Kungs Jēzus saka: „Patiesi es jums saku”, un dažreiz: „Patiesi, patiesi es jums saku.” Piemēram, dažādi Mateja evaņģēlija

Dieva vārds palicis nemainīgs divus tūkstošus gadu, un „visi Dieva iedvestie Raksti ir noderīgi mācībai, grēka atmaskošanai, labošanai, audzināšanai taisnīgumā, lai Dieva cilvēks klūtu pilnīgs un būtu sagatavots ikvienam labam darbam” (2Tim 3,16-17)

manuskripti pantā 6,2 satur šīs izteiksmes dažādus variantus, dažos ir atkārtoti vārdi „patiesi”, bet citreiz tas tiek atkārtoti tikai vienu reizi. Dažādu manuskriptu analīze liecina, ka pārrakstītājiem gadījās „pārlekt” līniju, kas sākās ar to pašu vārdu kā iepriekšējā rindiņa vai beidzās ar vienu un to pašu vārdu. Rakstošā skats, atgriežoties pie sākotnējā teksta, kļūdaini apstājies nepareizā rindā, „zaudējot” teksta fragmentu. Un, protams, katram rakstītājam ir pārrakstīšanās kļūdas. Katrā ziņā ir daudz pārrakstīšanās kļūdu senos Jaunās Derības grieķu manuskriptos. Piemēram, Jāņa evaņģēlijā 10,29 vārds μείζων dažos manuskriptos parādās kā μείζόν. Vai svētā Pētera ebreju vārds 2Pēt 1,1 tiek ierakstīts kā Συμεὼν, bet 14 manuskriptos parādās saīsinātā formā Σιμών.

Lai kā arī būtu, lielākās neskaidrības pārrakstītājiem radīja ebreju izteikumi un jo īpaši personvārdi, kas aizgūti no ebreju un arameiešu valodas. Tādā pašā veidā kā ar vārdu „Sīmanis”, viņiem bija problēmas arī ar citu ebreju vārdu pierakstīšanu, dažreiz pat tos jaucot. Piemēram, Apustuļu darbos 15,22, kur parādās vārds „Barnabas” un „Barsaba”, dažos manuskriptos otrā vārda (Βαρναβᾶς) vietā ierakstīts „Baraba” (Βαραβᾶς). Nekāds brīnums, ikiņam, kas nav audzis ebreju kultūrā, šie vārdi sākumā var jukt: Barnabas, Barsaba, Baraba...

Uzdosim sev godīgu jautājumu: vai šāda veida kļūdas dod kādam tiesības apstrīdēt Dieva rakstītā vārdā saturu? Manuprāt, jūs vienkārši varat tās ignorēt.

Pilnīgs teksts

Pateicoties tam, ka mums ir tūkstošiem Jaunās Derības manuskriptu, zinātnieki atklāja šī nenovērtējamā senā dokumenta

MVO foto arhīvs

sākotnējo formulējumu. Nestle Aland grieķu Jaunās Derības apstrāde piedzīvoja 27 izdevumus un tika visu Kristiešu baznīcu atzīta visā pasaule. Tajā tika ņemti vērā visi pieejamie manuskrīpti, fiksētas visas acīmredzamās kļūdas un aprēķināta dažu neskaidru fragmentu varbūtība. Tā kā šis pētījums ir pilnīga darba rezultāts, atjaunojotais teksts šādā veidā tiek saukts par „pilnīgo tekstu”.

Izrādās, ka visā Jaunā Derībā, kas sastāv no aptuveni 2000 pantu teksta, ir tikai neliels procents neskaidro pantu, tas ir, tādu, kuru sākotnējo formulējumu nevar rekonstruēt no jauna ar pilnu pārlieciņu. Taču tie daži panti nerada nekādas teoloģiskas problēmas un neliek apšaubīt visu Bībeles vēsti.

Es uzsvēru, ka atšķirības dogmās atšķirīgās kristīgās konfesijās nerodas tāpēc, ka katrai Baznīcai ir savī atklāsmes teksti. Atšķirības galvenokārt rodas tādēļ, ka atsevišķas konfesijas viena un tā paša teksta nozīmi saprot nedaudz citādi – un, ja to dara atrauti no gadīsimtiem ilgas tradīcijas, kas aizsniedzas apustuļu laikos, nav nekāds brīnums, ka parādās dažādas kļūdas. Piemēram, neviens Baznīca neapšauja Jēzus vārdus

Šodien, kad vairāk nekā 20 gadu esmu lasījis un pētījis Bībeli, es varu ar pilnu atbildību liecināt: tas darbojas! Dievs runā uz mani un Tevi, tieksimies pēc Viņa vārda!

Mateja 26,26: „Tā ir Mana mīsa (τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου).” Visi manuskrīpti satur šādu tekstu bez kādiem variantiem, kļūdām vai iespējām lasīt to citādi kā – tā ir mana mīsa. Pavisam cita lieta ir tā, ka Katoļu Baznīca saskaņā ar apustuļisko tradīciju un šī teikuma tiešo nozīmi atzīst par reālu Jēzus Mīses klātbūtni Euharistijā, kamēr daudzas citas konfesijas piešķir šiem vārdiem citu nozīmi. Ir skaidrs, ka tas nav saistīts ar teksta interpretāciju, bet mēģinājumu pieskaņot teksta nozīmi savai ideoloģijai. Teksts ir tas pats, nozīme ir tāda pati, bet ideoloģija ir atšķirīga. Nav citas izejas, kā vien būt pazemīgiem un tiekties pēc vienotības.

Tas darbojas

Pateicoties desmitiem tūkstošiem seno pārrakstītāju, kā arī simtiem mūsdieni arheologu un valodnieku darbam, mums ir pieejams uzticams zinātnisku apstrādāts Jaunās Derības teksts, kas ir maksimāli pietuvināts grāmatu sākotnējam saturam, kā tas tīcis godprātīgu autoru pierakstīts. Dieva vārds palicis nemainīgs divus tūkstošus gadus, un „visi Dieva iedvestie Raksti ir noderīgi mācībai, grēka atmaskošanai, labošanai, audzināšanai taisnīgumā, lai Dieva cilvēks kļūtu pilnīgs un būtu sagatavots ikvienam labam darbam” (2Tim 3,16-17).

Zinot to, uzticēsimies Dieva vārdam un alksim, lai tas mani māca, labo, audzina un pārveido saskaņā ar Dieva gribu. Šodien, kad vairāk nekā 20 gadu esmu lasījis un pētījis Bībeli, es varu ar pilnu atbildību liecināt: tas darbojas! Dievs runā uz mani un Tevi, tieksimies pēc Viņa vārda!

Miroslavs Ruckis ■

(tekstā izmantoti profesora, priestera S. Stasiaka lekciju materiāli)